

Nr 1000

Av herr Ekvall m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5,
med förslag till allmän arbetstidslag, m. m.

(Lika lydande med motion nr 872 i Första kammaren)

I proposition 1970:5 angående allmän arbetstidslag föreslås sådan ändring att nu gällande regler för dygnsmaximering av arbetstiden borttages.

Enligt propositionen skall den ordinarie arbetstiden uppgå till 40 timmar per vecka. Då det är påkallat med hänsyn till arbetets natur eller arbetsförhållandena i övrigt skall arbetstiden få uppgå till genomsnittligt 40 timmar per vecka under en 4-veckorsperiod. I jämförelse med nu gällande lag innebär propositionen att dygnsmaximeringen av arbetstidsuttaget till 9 timmar per dag helt slopas. Dessutom har undantaget med längre begränsningsperiod utvidgats från 3 till 4 veckor. För närvarande gäller det endast arbete som bedrivs med regelbunden skiftindelning.

Motiveringen till att dygnsmaximeringen borttages i lagen anges i propositionen vara att en arbetstidslag med tillämpning på i princip all verksamhet och uppbyggd på enhetliga regler i annat fall ej kan åstadkommas. Det torde dock kunna hävdas att om dygnsmaximeringen bibehålls så kvarstår en viktig regel i lagen som i undantagsfall har upphävts genom att dispositionsregeln utnyttjats. Behovet av undantag för de nya områden som införs under lagen kan lika gärna tillgodoses av dispositionsregeln. Skillnaden är dock den att inom de delar av arbetsmarknaden som regleras av lagen kommer ej att uppstå behov av att i avtal bestämma vad som nu är reglerat i lag.

Därest propositionen skulle bifallas i detta stycke kommer arbetstidsuttaget per dygn att bli en förhandlingsfråga mellan parterna. Arbetarparten skulle då icke ha möjlighet att hänvisa till bestämmelserna i nuvarande lagstiftning om dygnsmaximum, vilket innebär att arbetstiden skulle bli en ständigt återkommande tvistefråga mellan parterna. Propositionens förslag att parterna även skulle ha rätt att överenskomma om uttag av i genomsnitt 40 arbetstimmar per vecka under en längre tidsperiod än nu gällande torde icke förenkla problemet. Vi vill därför understryka att synnerligen svåra förhandlingssituationer torde uppkomma därest arbetstidens förläggning blir ett ständigt återkommande inslag i förhandlingsarbetet. Flera utslag i arbetsdomstolen understryker riktigheten i dessa farhågor, då domstolen i princip har fastslagit att arbetsgivaren äger rätt att förlägga

arbetstiden enligt eget bedömande om enighet mellan parterna icke kan uppnås och då fredsplikt enligt kollektivavtalet föreligger.

Med hänvisning till vad som anförts finner vi flera skäl tala för att dygnsmaximeringen med 9 timmar per dag bör föras över till den nya lagen.

Under åberopande av ovanstående hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 5 med förslag till allmän arbetstidslag beslutar om bibehållande av nu gällande dygnsmaximeringsregler.

Stockholm den 28 januari 1970

Bernt Ekvall (s)

Bernt Nilsson (s)

Karl-Erik Häll (s)

i Kalmar

Lars-Ingvar Sörenson (s)

John Johnsson (s)

Hugo Bengtsson (s)

i Blentarp

i Landskrona

Einar Henningsson (s)

Sven Lindberg (s)
